

[?Suriye krizinin arkasnda kim var? srail mi Suudiler mi](#)

Gn Savann ksa bir sre sonrasnda sraililer tarafndan Winograd Komisyonu olarak 33 2006 adlandrlan bir aratma kurulu oluturuldu. Komitenin nihai raporunda Hizbullah'n zaferinin arkasndaki ana nedenin Suriye ynetiminin Lbnanl gruba esirgemeksizin sunduu silah yardm ve etkili destek olduu vurgulanmt. te elde edilen bu neticeden sonra Tel Aviv am' devirmek iin .dolayl da olsa sava balatma karar ald

Son aylarda dnyann güvenilir kabul edilen ahsiyetleri ve kaynaklar tarafndan Suriye savann arkasndaki neden ya da .nedenler ve am kart bu savan kararın ne zaman alınd hakkında dikkate deer eyler söyleniyor

Mesela ngiliz gazetesi *The Independent*'da yazan ünlü gazeteci ve analist Robert Fisk, Lübnan eski babakan Refik Hariri'nin 21 Ekim 2004'te suikastle öldürülmesinden sonra Suudi Arabistan'n bu cinayetten sorumlu tuttu Suriye Cumhurbakan Bear Esad' iktidardan düürme karar aldın gösteren belgelerden söz ediyor. Fisk, sözünü ettii belgelere göre Suriye kart savan balatılmas planlar savan balamasndan yaklak 7 sene önce yapılmı diyor ve ekliyor: 2011'deki çatma Suriye muhalefetinin ve Esad kart güçlerin önceden organizasyonu .salandıktan sonra balad

Cumhurbakan Esad ve birkaç Suriyeli askeri yetkili Hariri cinayetinin sorumlusu olarak görülüyor hâlâ. **Bununla birlikte Robert Fisk bir notunda Hariri suikast gerçekleştirmede Suriye cumhurbakan ile birlikte olduunu ve Bakan Esad'n duyduu habere çok ardn kaydediyor.** Elbette yine de böylesi bir geni ölçekli hadise Riyad rejiminin Suriye cumhurbakann sktrmas için yeterli bir nedendi. Krallık ilk olarak 29 yldr Lübnan'da bulunan Suriye ordusunu, siyasi süreci ilerletmek ve Lübnan'daki iç sava sonlandırmak için imzalanan Taif Anlamasın artlarına ayrı bir biçimde bu ülkeden çıkarmak için elinden gelen her eyi yapmakla balad ie. am ise Lübnan'dan çekilmek suretiyle basklara açk .ve zedelenebilir olduunu göstermi oldu

Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafndan balatlan Hariri Mahkemesi Suriye cumhurbakanna bask uygulamaktan hiçbir .zaman vazgeçmedi, fakat yarg süreci 2011'de terör sava am' vurmaya baladıktan sonra bir kenara atld

Geçenlerde sabk Katar Babakan Casim bin Hamad bin Halife bin el-Tani Avrupal bir medya kayna ile gerçekleştirdii röportajında, Lübnan babakan Hariri'nin suikastından be sene öncesinde bile Suudi Arabistan'n .Suriye'ye saldırma kararın çoktan alm olduunu ifa etti. Bin Hamad röportajında bunun ayrıntılarına da yer verdi Robert Fisk, Casim bin Hamad ve diğlerinin Suriye savann nedenleri hakkında söyledikleri eyler gerçeklikle entelektüel analizin karm olarak görülebilir, fakat hepsinin göz yumulamaz bir ortak noktas var: **Suriye'deki güvenlik gelimeleri sadece dâhili bir plann sonucu olarak ve denildi üzere hükümetin vatandaşlarına kar izledii vahi .muamelesine cevap olarak gerçeklemedi**

Ayrıca öyle bir teori daha var: Suudi rejimi önderleri kendi ahsi arzular nedeniyle Suriye çatmasını finanse ettiler ve çok inatç ve intikamcı oldukları için am kart bu sava desteklediler. Benzer bir ekinde Libya'daki hadiseler hakkında da bazılar Muammer Kaddafi'nin sabk Suudi kral Abdullah bin Abdulaziz'e Arap Ligi liderler zirvesinde yapt hakaretinin kurban .olduunu iddia ediyorlar

Bununla birlikte Suriye savann ayrıntılarına dikkatlice eildiğimiz ve çatmaya dâhil olan ülkelere baktığımız zaman dikkate deer sonuçlarla kar karyaya geliyoruz. **Tel Aviv'in ar bir kayp aldı, srail ile Hizbullah arasındaki 2006 33 Gün Savann ksa bir süre sonrasnda sraililer tarafndan Winograd Komisyonu olarak adlandırılan bir aratma kurulu oluturuldu. Komitenin nihai raporunda Hizbullah'n zaferinin arkasndaki ana nedenin Suriye yönetiminin Lübnanl gruba esirgemeksizin sunduu silah yardm ve etkili destek olduu vurgulanmt. te elde edilen bu .neticeden sonra Tel Aviv am' devirmek için dolayl da olsa sava balatma karar ald**

Suriye krizinin balangcında baz analistler Tel Aviv'in Bakan Esad'n iktidarda kalmasını düürülmesine tercih ettiğini iddia ediyorlard. Fakat srail rejiminin Suriye muhalefeti savaçların eitmeye 2007 sonundan bu yana baladın gösteren pek çok rapora ulamak mümkün. te tam o günlerde srail gazetelerinde srail rejimi ile Suriye arasındaki Golan Tepelerinin -1967'deki 6 Gün Arap srail Savandan bu yana Tel Aviv'in ıgalinde- konumuna dönük siyasi müzakereler aleyhinde yayın yapmaya balamı. Hatta sraili bir politikacı, "Suriye'nin artık ölü sayılması gerektiğini ve ölü bir Suriye ile Golan Tepeleri hakkında görüşmeler yürütmenin bir faydası olmadığını" bile .söylemi

Riyad ve Tel Aviv'in birbirinden bamsz bir ekilde ve aralarında koordinasyon olmakszn Suriye kart sava destekledikleri sonucuna varmamalyz. 2004 ve 2005 yllar arasndaki basn arivlerine göz atmamz halinde srail ordusu komutanların düzenli olarak srail-Suudi ibirliinden söz ettiklerini görebiliriz. **Çok açık bir ekilde srail'in 2006 ylna gerçekleştirdii Lübnan saldrsnın faturasını önceden Suudi Arabistan tarafından ödendiini belirtiyorlard. Gazze karsındaki 22 .ve 8 Gün Savalar da Suudi Arabistan, srail rejiminin bomba ve füze paraların ödedikten sonra balamt** Tel Aviv ve Riyad 2006 ylna Lübnan Hizbullah karsında ayn cephede durmuken Suriye karsında niçin güç birliine ?varmam olsunlar ki

Suriye sava bölgenin bu zamana dek tank oldu en kirli sava... Fakat Suriye kart bu sava Suudi Arabistan ve srail rejiminin ve destekçilerinin iste ve hesapların ramna am'a diz çöktüremedi. ran'n balangçta danmanlık düzeyinde olan etkili deste ve ayn ekilde Hizbullah'n ve Iraklı güçlerin, Afganistan ve Pakistanlı Fatmiyyun ve Zeynebiyye Tugayların destekleri Suriye'nin aklı bir ekilde teröristler karsında yenilgiye uramasn engelledi. Bu görevin ifas muazzam insani ve .dier kaypların pahasına gerçekleştirdi elbette

ran'n Suudi Arabistan kadar zengin olmad herkesçe bilinmektedir, Riyad ayn zamanda Tahran'n aksine Suriye'ye silah göndermede sorunla da karlamıyor. Fakat Suriye'deki sava kullarına baktımızda Suriye çatmasında kimin galip geldiini söyleyebiliriz. Suriye halk tüm dünyanı ve ayrıca bütün bölgenin yarsıyla mücadele ediyor. Halkın direni ve sabr tüm dünyanı dikkatini çekiyor. Bu da bir soruya yol açıyor: Eer Suriyelilerin yerine Suudi halk ve rejimi bu ?saldrın ve zararların hedefi olsaydı sonuç ne olurdu

Suriye hükümeti destekçisi güçler bu savata teröristlerle savıyor ve bekliyorlar, hepsi Suriye'nin geleceğini birlikte inay edecekler. Muhalif cephede ise sadece Suriye'den intikam almak isteyen taraflar var. ki muhalif taraftan intikamcıların ?kazanan taraf olduuna nasıl ikna olunabilir

Suriye sava çok kapsamlı, çok boyutlu bir sava ve bir sava uluslararası taraflar da kapsadında onu sürdürüp kontrol etmek çok zordur. Konu daha geni bir balamda ele alındında, yine çok iyi bilindii üzere Suriye sava ran'n büyüyen .bölgesel gücüne engel olmak için çıkarılmıtr